

PRZYLAĆ (91) *vb pf*

a *pochylone* (w tym 1 r. błędne znakowanie).

inf przylać (21). ◇ *fut* 2 sg przylejesz (5). ◇ 3 sg przyleje (1). ◇ *imp* 2 sg przylej (38); -ej (3), - (e)j (35). ◇ *part praet act* przylawszy (26).

Sł stp notuje, Cn s.v. przylewek, Linde bez cytatu.

Dodać jakąś (przeważnie niewielką) ilość składnika płynnego; affundere Cn [(ile) czego] (91) : Kurczęta młode rocznie z agreftem/ [...] dobre są. [...] ale lepiej gdy gich przykwalni czarnemi wińniami/ albo szwełtki warzone rozetrzeć á wina przylać. *FalZioł* V 64; w fálkę/ álbo w drzewiankę iá [bolącą nogę] włożyć/ y błótem ciepłém nápełniwszy/ nogę do tąd áż przeštygnie trzymać: wtym/ to wylawšy inšzego co łye wkótle grzeie przylać. *Oczko* 17; Briso – Wicziskám winno [!] wodi prziliawšzi. *Calep* 139a; A ile go [piwa] vtoczy ná káždy dzień/ tyle przylać *GostGosp* 54.

przylać do czego (1): Przytem też ofiáry śniedney dwie częłci z dziełiáci/ máki czyłthey nágnietáney z oliwą/ ku paleniu Pánu dla wonności wdzięczney/ á do tego przylać máią winá czwarthą częłć Hinu. *BibRadz Lev* 23/13.

przylać w co (1): Miscere vinum aqua, Przylać wody w wino. *Mącz* 223d.

a. O sporządzaniu środków leczniczych (85) : Też kokornak/ warzony w wodzie z lakricią/ z izopem/ przylawšy wina/ dobry iełt dychawicznym ludziom. *FalZioł* I 10d; warzże to w wodzie/ á gdy połowicza wy wre [!] przyley łpięć łyżek ocztu *FalZioł* I 16d; Też gdy vwarzyłz Ogorek šcitrullem w wodzie á przyleiełz trochę ocztu á miodu/ á tego łie ciepłó napijełz/ czyni wraczenie *FalZioł* I 31d; Też łtłucz figi, Aloes drzewo/ z łolą á wina przylać/ á z tego vczyniç iakoby plałtr na chrzanowym łiłcie/ á ten plałtr na príščz przykładać *FalZioł* V 71v, I 12a, 28d, 32a, 39a, 47d (33); Weźmi iednę częłć wołku/ á żywice tyle troie/ [...] przyleyže łniánego oleiu coć łye zda/ by niebyło rzadko/ przyłmáżywšy to ná ogniu/ mozełz precedzić/ á thą mášcią przez dzień dwa kroć pomázuy. *SienLek* 49; wźiawšy piwá młodego kwartę/ ze trzy gáršci otráß pšzenicznych/ przyley łyżkę álbo łzešć winá á octu dwie/ zágrzey to zmiełzawšy ná węglu *SienLek* 56v; Wyciśni wodkę z łielonych wirzchow málinowych/ á zmiełzay z biáłkiem przylawšy rožáney wodki *SienLek* 63v, 40, 51, 51v, 65v, 67v (17); [Otręby też pšzenne wárzone w wodzie przylawšy winá [...] przyłožone ciepłó ná cyce [...] množą mleko *Cresc* 1571 157].

przylać do czego (3): Wezmi łežyn iagod czyłcie vzrzałych á nie zgniłych/ wyžmi z nich wodę/ á przyley do niey wina tak czoby mnieyłza częłć nižli tey wodki/ á to piy *FalZioł* V 68, I 76d, III 30b.

przylać k(u) czemu (24): Też łok Szadeczow s łokiem kobylego łzczawiu á polney ruty/ zmiełzawšy z oczcianym łiropem kthory zową w aptecze Oximel/ á knim przyley wodki polney drijakwie czo chczelz. *FalZioł* I 44a; A gdy kniey [róžanej wódcę] trochę wina przyleiełz á w oczy w pułciłz/ potwierdza oczy *FalZioł* II 11a; Wino w ktorýmby było vwarzono to korzenie á przilać ku niemu łoku włóskie⁸⁰ kopru/ á trochę oczukrowawšy/ [...] iełt barzo dobre ku piciu *FalZioł* III 11b; Wezmi rožey/ węžowniku/ benedicty biáley/ koriandru/ mięthki/ pigwy łuchey albo łwiežey małzli/ warz ty rzeczy w oczcie á przyley k nim wina *FalZioł* V 68v, I 52c, 53c, 70d, 90d, 94a (23); Náđ to/ náwarz pięćpárçic w piwie álbo w wodzie/ á wyciłnawšy on łok/ przyley kniemu tyle dwoie łoku z wrotyczy *SienLek* 111.

przylać w co (5): *FalZioł* I 144b, V 101v; á ná to ieft lekárstwo ofobliwe: Wziąwŷzy iáie kokofze/ odiać żółtek/ á tyle rożáney wodki w białek przylać/ á tho ták ma ná noc wypić *SienLek* 89; Weźmi wołku ile chcefz/ oleiu rożánego na poły/ roŷpuŷće tho w ogniu ná rynce/ [...] przyléy w nié kilá białków iáiówych á troché kámffory *SienLek* 162v, 79.

W charakterystycznych połączeniach: przylać co chcieć, coby dosyc było, co potrzeba, coć się zda, rowną (a. [jaką]) część (4), *kęs, kwartę, łyżkę, z [ile] łyżek* (8), *trochę* (19), *tym więcej*.

Szeregi: »przylać, (a) przyłożyć« [szyk 2:1] (3): Też wziąć prochu Sandaraki/ białego kadzidla/ mirry/ łtoraki calamita/ przygrzać te⁶⁰ w móźdzerzyku á przylać do tego łtoraku wilgotnego/ Laudanum przyłożyć *FalZioł* III 30b, I 116d; *SienLek* 127v.

»przylać a przywiercić« (1): Warz páłternak w dwoiey wodzie/ á dwoię odławŷzy w trzećią wodę przylož Sáłaty/ Koryándrowego žiela/ cebule/ á warz wełpoł/ przyley octu/ á przywierć pieprzu/ gorczyce/ oliwy *SienLek* 110.

Formacje współrdzenne cf LAĆ.

Cf PRZYLANIE, PRZYLANY

LW